

Plenum

Torsdag 26.10.2023 kl. 15.59—18.35

2.2. Muntlig fråga om generationsöverskridande rättvisa (Atte Harjanne gröna)

Muntligt spörsmål MFT 44/2023 rd

Muntlig frågestund

Talman Jussi Halla-aho: Den gröna riksdagsgruppens fråga gäller samma tema. — Ledamot Harjanne, varsågod.

Debatt

16.07 **Atte Harjanne vihr:** Arvoisa puhemies! Olen esittänyt hallitukselle julkisen talouden tasapainottamista jarruttamalla maltillisesti työeläkkeiden nousua. Ne ovat nyt nousemassa selvästi yleistä palkkatasoa enemmän. Alkuun selvennys: en ajattele, että 13 500 euron vuosityöeläkettä saavat olisivat hyvätuloisia, en todellakaan. Pienimmät työeläkkeet ovat varsin matalia, ja eläkeläisköyhyys on vakava ongelma tässä maassa. [Välihuutoja] Vihreät eivät siis esitä työeläkkeiden leikkaamista vaan sitä, että niitä korotettaisiin tässä tilanteessa hieman maltillisemmin. Silloin leikkauksia ei tarvitsisi kaataa niin kohtuuttomasti nuorten niskan kuin mitä hallitus esittää. Suomi ei nouse epäreilulla ja epäjohtomukaisella talouspolitiikalla, vaan kohtuuttomat leikkaukset on peruttava ja valittava oikeudenmukainen tapa vahvistaa taloutta. Kysynkin sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonelta: miten hallitus varmistaa sukupolvien välisen oikeudenmukaisuuden taloutta tasapainottaessa?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Grahn-Laasonen, olkaa hyvä.

16.08 **Sosiaaliturvaministeri Sanni Grahn-Laasonen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ihmettelen kyllä sitä, että vihreät ovat lähteneet sille linjalle, että heikennetään eläkeläisten käytettävissä olevia tuloja, [Perussuomalaisten ryhmästä: Käsittämätöntä! — Törkeätä!] siis puututaan eläkkeisiin.

Hallitus on tehnyt linjauksen, kun hallitusohjelmaneuvoittelussa julkisen talouden tasapainotusta koskevia päätöksiä tehtiin, että eläkkeisiin ei kohdisteta leikkauksia. [Juho Eerola: Oppositio heikentää eläkeläisten asemaa!] Ja syy, miksi näin on, liittyy siihen, että pyrimme kohdistamaan toimia ennen kaikkea siten, että ne kohdistuisivat ihmisiin, joilla on mahdollisuus parantaa tilannettaan työtä tekemällä, siis kohdistamaan niitä niin sanotusti aktiiviväestöön. Pyrimme edistämään työllisyyttä, sillä se on paras ja kestävin tapa vähentää köyhyyttä, nostaa ihmisiä pieniltä tuloilta paremmille tuloille.

Opiskelijoiden osalta ymmärrän tämän kritiikin. Kyllä Suomi on tämän jälkeenkin erittäin hyvä maa opiskelijoille, ja opiskelijoiden osalta täytyy todeta, että pienituloisuus, varsinkin korkeakouluopiskelijoiden kohdalla, on yleensä hyvin lyhytaikaista ja näköpiirissä

Punkt i protokollet PR 49/2023 rd

on hyvinkin suotuisat elinkaaritulot. Suomessa on korkeakoulutetuilla korkea työllisyysaste [Puhemies koputtaa] ja hyvä ennuste tulevaisuudesta. Näin ollen mielestäni siinä, että opiskelijoihin [Puhemies koputtaa] kohdentuu näitä toimia, kuitenkin siten, että esimerkiksi opintolainan valtiontakausta nostetaan, [Puhemies koputtaa] on pyritty hakemaan mielestäni ihan tasapainoista ratkaisua.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Siponen, olkaa hyvä.

16.10 **Markku Siponen kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nuorten hyvinvointi on todellakin meille äärimmäisen tärkeää, [Juho Eerola: Ja eläkeläisten!] ja nuorten hyvinvointi vaikuttaa voimakkaasti koko yhteiskuntaan. Yksi nuorten hyvinvointiin merkittävästi vaikuttava asia on liikunta. Hallitus on lanseerannut Suomi liikkeelle -ohjelman, mutta siitä ei vielä kovin paljoa tiedetä. Poikkihallinnollista yhteistyötä, viestintää, koordinaointia — näin kerrotaan, mutta pahoin pelkään, että on tulossa hankkeita hankkeitten perään. Mutta se tiedetään, että hallitus tekee massiiviset, lähes kymmenen miljoonan euron leikkaukset liikunnan perusrahoitukseen, [Eduskunnasta: Ohhoh!] esimerkiksi liikunta- paikkarakentamiseen ja seuratyöhön. Seuratyöstä säästetään yli 40 prosenttia — yli 40 prosenttia.

Arvoisa puhemies! Lapsia ja nuoria liikuttavat erityisesti liikunta- ja urheiluseurat. Miksi ihmeessä hallitus ajaa seuratyötä alas tässä tilanteessa, kun lapset, nuoret ja perheet pitäisi saada nimenomaan liikkeelle?

Puhemies Jussi Halla-aho: Vastuuministeri Bergqvist näyttäisi olevan poissa. — Ministeri Multala, olkaa hyvä.

16.11 **Tiede- ja kulttuuriministeri Sari Multala** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Vastaan ministerityöryhmän puheenjohtajana, mitä tulee Suomi liikkeelle -ohjelmaan ja siihen, mitä sillä tavoitellaan. Vastuuministeri Bergqvist vastaa liikuntayksikön toiminnasta ja voi niihin kysymyksiin varmasti vastata tulevilla kyselytunneilla. [Aki Lindén: Asiaan nyt vihdoin!]

Tällä ohjelmalla tavoitellaan sitä — ei vähempää eikä enempää — että jokaisessa ikäryhmässä saisimme suomalaisia enemmän liikkumaan. Jokainen askel on askel oikeaan suuntaan, ja tässä pyritään ohjelman puitteissa puuttumaan nimenomaan niihin ihmisryhmiin, jotka tällä hetkellä eivät liiku riittävästi. Näille ihmisille, joita meitäkin valitettavasti istuu tässä salissa valitettavan monta, kun teemme istumatyötä, toimivat sellaiset toimenpiteet, jotka sisältävät erityisiä kannustimia ja interventioita siihen, että saamme ihmisiä liikkumaan. Pelkkä maksuttomuus tai pienet hinnat eivät siihen riitä, vaan tarvitaan kohdennettuja toimenpiteitä, kuten esimerkiksi liikuntaneuvontaa [Puhemies koputtaa] niin terveyskeskuksista ohjattuna kuin sitten kunnissa, kouluissa ja niin edelleen.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Mikkonen, olkaa hyvä.

16.12 **Anna-Kristiina Mikkonen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus on politiikkaa tehdessään onnistunut profiloitumaan lainsäädännön valmistelun osalta vaikutusarvioiden puutteellisuudella. STM on arvioinut hallituksen sosiaaliturvaa ja veromuutoksia koskevien esitysten vaikuttavan eniten 18—24-vuotiaisiin nuoriin. Hallitus jää-

Punkt i protokollet PR 49/2023 rd

dyttää opintotuen indeksit, leikkaa asumistukea, poistaa verovähennyksen ensiasunnoista, heikentää työttömyysturvaa nimenomaan työuran alussa olevilta. Vahvoista välittävä Suomi on unohtanut tulevaisuuden tekijät. Kysynkin, ministeri Grahn-Laasonen: miksi hallitus kohdistaa säästönsä nuoriin? [Ben Zyskowitz: Ja viime viikolla yksinhuoltajiin! — Mika Kari: Te leikkaatte niin monilta!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Grahn-Laasonen, olkaa hyvä.

16.13 Sosiaaliturvaministeri Sanni Grahn-Laasonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomi on todella hyvä maa nuorille ja opiskelijoille, ja toivon, että se olisi myös se viesti, jota nuorille ikäluokille välitetään. Meillä on maksuton koulutus, erinomainen koulutusjärjestelmä, meillä on hyvät tulevaisuudennäkymät, ja meillä on näidenkin säästötoimenpiteiden — joita pidän välttämättöminä — jälkeen erittäin kestävät turvaverkot. [Aki Lindénin välihuuto]

Jos katsotaan opiskelijoiden etuuksia, niin olen nähnyt sellaisen vertailun Pohjoismaiden välillä, että ennen näitä toimia ja myös näiden toimien jälkeen Suomi on Pohjoismaista toisena, kun katsotaan opiskelijoiden etuuksia. Näin ollen, kun katsomme kokonaisuutta ja vaikka globaalilla tasolla, tämä suomalainen pohjoismainen hyvinvointimalli on sellainen, mistä suurimmassa osassa maailman maita ei edes uskalleta haaveilla. [Aki Lindén: Tämä on sosiaalidemokraattinen valtio!] Eli opiskelijoille Suomi on hyvä maa näiden leikkaustenkin jälkeen. Ja se, mitä tämä esittämänne arvio ja vaikutusarvio ei huomioi, on se, että samanaikaisesti korotetaan valtiontakausta opintolainassa, jolloin opiskelijoiden käytettävissä olevat tulot kokonaisuutena jopa kasvavat. [Vasemmalta: Lainarahaa!] Suomi siirtyy hieman lainapainotteiseen malliin, mutta esimerkiksi opiskelijoiden asumista tuetaan näiden leikkaustenkin jälkeen enemmän kuin vuonna 2016.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Andersson, Li, olkaa hyvä.

16.14 Li Andersson vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kuten todettua, hallituksen leikkaukset osuvat nuoriin monin eri tavoin. Yksi vähemmälle huomiolle jäänyt leikkaus on hallituksen esitys nuorten kuntoutusrahan tason laskemisesta vähimmäispäivärahan tasolle. Myöhemmin te olette tuomassa esityksiä, jotka myöskin tulevat vaikeuttamaan ja hidastamaan nuorten kuntoutukseen pääsyä. Nämä leikkaukset tulevat osumaan kaikkein suurimmassa syrjäytymisvaarassa oleviin nuoriin — nuoriin, joiden toimintakyky on alentunut, nuoriin, jotka kamppailevat masennuksen kanssa, muiden mielenterveysongelmien kanssa tai fyysisen sairauden kanssa ja yrittävät kuntouttaa itsensä takaisin opiskelun kautta työelämään. Nuorten kuntoutusraha on haluttu pitää takuueläkkeen tasolla, jotta nuoret eivät ajautuisi työkyvyttömyyseläkkeelle. Nyt hallituksen omassa esityksessä arvioidaan, että leikkausten seurauksena nuorten eläkepäätösten määrä voi lähteä kasvuun ja näillä leikkauksilla voi jopa olla negatiivisia työllisyysvaikutuksia. Arvoisa ministeri Grahn-Laasonen, mikä järki tällaisessa on?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Grahn-Laasonen, olkaa hyvä.

16.15 Sosiaaliturvaministeri Sanni Grahn-Laasonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Pitää paikkansa, että kuntoutusetuuksien tasoja muutetaan. Ne tasot yhtenäiste-

Punkt i protokollet PR 49/2023 rd

tään. Tämä on myöskin matkalla kohti yleistukimallia sosiaaliturvassa, jolle on parlamentaarinen tuki tältä salilta ja kaikilta eduskuntapuolueilta. [Vasemmistoliiton ryhmästä: Ei leikkauksille!] Näiden kuntoutusetuuksien yhtenäistämisen perusteena on myös se, että on ollut jopa hieman sattumanvaraista, minkä tasoiselle kuntoutusetuudelle nuori ihminen on erilaisissa tilanteissa päätenyt. Tähän on kiinnitetty sosiaali- ja terveysministeriössä huomiota. Nämä muutokset, joita tehdään, eivät koske ketään sellaista, jolla olisi jo tämä päätös kuntoutuksesta. Eli keneltäkään jo kuntoutusetuutta saavalta ei vähene kuntoutusetuus, vaan tämä koskee tulevaisuuden kuntoutusetuuksia.

Mitä tulee vielä suhteeseen työkyvyttömyyseläkkeeseen, kuntoutus on aina ensisijainen jatkossakin.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Virta, olkaa hyvä.

16.17 **Sofia Virta vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Arvon hallitus, te sanotte, että leikkaukset kohdistuvat heihin, jotka voivat vaikuttaa omaan tilanteeseensa. [Vilhelm Junnila: Miten eläkeläiset?] Tapasin juuri hetki sitten lastensuojelussa kasvaneita nuoria. Toivon todella, että myös hallitus on heitä tavannut. Viesti oli aika vakava: he eivät ole vain numeroita taulukossa tai euroja exceleissä. Se, että te valitsette syventää tietoisesti lapsiperheköyhyyttä, se, että te valitsette leikata nuorilta, nuorisotyöstä, nuorten kuntoutuksesta, tai se, että te ette panosta aikuisten mielenterveys- ja päihdepalveluihin tilanteessa, jossa joka neljäs lapsi ja nuori elää perheessä, jossa vanhemmalla on hoitoa vaativa mielenterveys- tai päihdeongelma, ei ole lasten ja nuorten oikeuksien mukaista politiikkaa. Kysynkin arvon hallitukselta: miksi te ette rakenna Suomea, joka todella olisi jokaiselle lapselle ja nuorelle hyvä ja turvallinen? Se ei sitä valitettavasti tällä hetkellä ole. [Juho Eerola: Teidän hallituksen jälkeen!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Ministeri Grahn-Laasonen, olkaa hyvä.

16.17 **Sosiaaliturvaministeri Sanni Grahn-Laasonen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Vastaan näihin kysymyksiin yksi kerrallaan.

Ensinnäkin nuorten mielenterveyspalvelut: Viime hallitus ei toteuttanut terapiatakuuta, vaikka sille oli kipeä tarve. [Oikealta: Tämä hallitus toteuttaa! — Välihuutoja vasemmalta — Puhemies koputtaa] Tämän hallituksen ohjelmassa lasten ja nuorten terapiatakuu on, eli me vahvistamme lasten ja nuorten mielenterveyspalveluja. Se on tärkeää myös lastensuojelun kannalta, koska lastensuojelu tällä hetkellä kuormittuu muun muassa siitä syystä, että lastensuojelu paikkaa nuorten mielenterveyspalvelujen puutetta ja päihdepalvelujen puutetta, [Sofia Virta: Aikuiset voivat huonosti!] ja tätä me pyrimme korjaamaan.

Mitä tulee yleisesti näihin leikkauksiin ja tähän tilanteeseen, missä Suomi on, meidän on tässä salissa pakko ymmärtää, että Suomen taloutta pitää tasapainottaa. Meidän on vähennettävä julkisia menoja, ja meidän on pyrittävä tekemään asioita uudella tavalla, jotta meillä on kestävä hyvinvointiyhteiskunta huomennakin. Ja nyt olisi kyllä kohtuullista, kun joka viikko keskustelemme näistä aiheista, että jossain vaiheessa saisimme myös vaihtoehtoisia esityksiä. Vihreille kiitos siitä, että yksi vaihtoehtoinen esitys tuli: lisää veroja eläkeläisille, eläkkeistä leikkaamista. Mutta se ei mielestäni myöskään ole... Siitä voidaan keskustella, onko se oikeudenmukaista, mutta se ei ole hallituksen valinta. [Puhemies koputtaa] Se on vihreiden linja. [Perussuomalaisten ryhmästä: Erinomainen puheenvuoro!]

Punkt i protokollet PR 49/2023 rd

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Zyskowicz, olkaa hyvä.

16.19 **Ben Zyskowicz kok** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa herra puhemies! Ilmeisesti viime eduskuntavaaleissa vihreiden kaksi viimeistä eläkeläisäänestäjää vaihtoi pois vihreistä, sillä vihreät ovat nyt esittäneet, että pienituloisten eläkeläisten verotusta kiristettäisiin. [Perussuomalaisten ryhmästä: Törkeää! — Oijoi! Siis jo 1 125 euroa eläkettä kuukaudessa saavien eläkkeensaajien verotusta tulisi vihreiden mielestä kiristää. Onko tällaisten pieneläkeläisten ostovoima todellakin liian hyvä? [Välihuutoja vasemmalta]

Valtiovarainministeri Purra, eihän hallitus ole tällaista pieneläkeläisten lyömistä omaksumassa omaksi politiikakseen? [Välihuutoja]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Purra, olkaa hyvä.

16.20 **Valtiovarainministeri Riikka Purra** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Ensin haluan kiittää vihreitä siitä, että heiltä tuli esitys — niitä hallituskin on peräänkuuluttanut oppositiolta — jossa pohditaan näitä asioita, miten me kykenemme korjaamaan julkisen talouden tilaa. Ja kyllä kysymys on siitä, että jostakin niistä säästöjä ja tuloja pitää löytää.

Mutta sen sijaan kun on ajatus siitä, että me ylipäätensä haluaisimme hallituksessa korottaa joidenkin ihmisten veroja — puhumattakaan siitä, että me puhumme esimerkiksi pientä työeläkettä saavista ihmisistä, jotka oikeudenmukaisuuskaan edellä eivät tällä hetkellä riittävästi hyödy siitä, että heillä saattaa olla monen kymmenen vuoden työura takanaan, verrattuna esimerkiksi ihmiseen, jolla sellaista ei ole, eli etuutta saavaan takuu- ja kansaneläkeläisen verrattuna — niin hallitus ei kyllä pidä tällaista toimintatapaa järkevänä. [Juho Eerola: Ei ole oikeudenmukaista!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Harjanne, olkaa hyvä.

16.21 **Atte Harjanne vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olen kritisoinut hallituksen politiikkaa epäreiluksi ja epäjohtomukaiseksi, ja täällä hallituspuolueiden edustajien ja ministereiden vastaukset kyllä alleviivaavat tätä aivan täysin. Me esitettiin tätä, [Juho Eerola: Teidän ehdotus oli epäreilu!] ja minusta kannattaisi tarkastella parametreja tässä suhteessa. Jos tämä korotus tehtäisiin niin, että käytännössä katsottaisiin pienimpien työeläkkeiden alarajan mukaan, niin silloin 101 euron korotuksen sijaan keskieläkkeissä puhuttaisiin 97:stä. No mikä se tarkka raja on, se on sitten oma kysymyksensä, [Wilhelm Junnila: Miksi haluatte eläkeläiset kyykkyn?] mutta suhtautuisin rakentavasti siihen, että tehtäisiin sukupolvien välillä oikeudenmukaista talouspolitiikkaa. [Juho Eerola: Eläkeläiset kuuntelee tv:n ääressä!] Kysynkin hallitukselta: aiotteko te katsoa myös tätä korttia ja kysyä esimerkiksi taloustieteilijöiltä ja muilta asiantuntijoilta kantaa, miten tätä mahdollisesti kannattaisi tehdä, jotta tästä saataisiin liikkumatilaa talouden tasapainottamiseen mahdollisimman reilusti? [Välihuutoja]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Purra, olkaa hyvä.

16.22 **Valtiovarainministeri Riikka Purra** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Alkuperäiseen kysymykseen liittyen, joka kosketti nuoria ja opiskelijoita ja josta on

Punkt i protokollet PR 49/2023 rd

nyt hieman levittäytytty muualle, haluan huomauttaa sellaisen asian, joka ei vielä tullut esille. Se, että me suhtaudumme julkisen talouden tilaan vakavasti, se, että me haluamme kääntää tässä maassa suuntaa, se, että me haluamme puuttua siihen, että meidän velka-asteemme ei olisi sellainen kuin se tällä hetkellä on, ja että meillä olisi tulevaisuudessa mahdollisuuksia menoja ja tuloja tasapainottaa, se on nimenomaan oikeudenmukaista niiden nuorten kannalta, tulevien sukupolvien kannalta. [Välihuutoja] Juuri tämä hallitus tekee toimia siihen suuntaan, että meidän nykyisillä lapsilla, nuorilla ja jopa syntyvillä sukupolvilla olisi tässä maassa hyvinvointijärjestelmä vielä tulevaisuudessakin. [Välihuutoja]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Viitanen, olkaa hyvä.

16.23 **Pia Viitanen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! SDP kyllä haluaa pitää hyvää huolta niin eläkkeensaajista kuin nuorista, se on aivan selvä. [Juha Mäenpää: Totta kai!] Ja meidän alkuperäinen kysymyksemme toden totta koski sitä, että nyt hallituksen todella monet leikkaustoimet iskevät juuri nuoriin. [Juho Eerola: Oppositio iskee eläkeläisiin!] Opintotukea heikennetään, leikkausten yhteissumma iskee pahasti nuoriin, työelämää heikennetään, nuorisotyöstä leikataan, ja nyt sitten vielä kirsikkana kakkuun tapahtui niin, että samaan aikaan kun varainsiirtoveroon tehdään muutoksia, tehdään nuorille, ensiasunnon ostajille, veronkiristys. Pääministeri Orpo sanoi, että tämä on nuorten kannalta heikennys. Minä haluan nyt kysyä teiltä, ministeri Purra, näin ministeri Orpon sanoja sitte raten, että kun tämä on heikennys nuorille, niin miksi te teette tällaisen arvovalinnan. Miksi te haluatte verottaa ensiasunnon ostajia, nuoria, lisää? Miksi heikennätte nuorten asemaa?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Purra, olkaa hyvä.

16.24 **Valtiovarainministeri Riikka Purra** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Tästä varainsiirtoverosta ja siihen tehtävistä muutoksista täällä salissa on puhuttu moneen kertaan, ja olen sitä omalta osaltani perustellut. Ylipäätänsä me pyrimme tässäkin tilanteessa, jossa nyt tiedetään, mikä asuntomarkkinoiden ja rakentamisen tilanne on, tekemään jonkinlaisia helpotuksia asunnon vaihtamisen eteen, työn perässä muuttamisen eteen. Se on se kokonaisuus. Hallitus parantaa tätä tilannetta. [Mika Kari: Vaikeuttaa!] Mutta samaan aikaan, kyllä, me joudumme tekemään ensiasunnon ostamisen kohdalle tällaisen kiristyksen. [Vasemmalta: Miksi?] Kaikki nämä ovat tietenkin poliittisia valintoja. Ja kuten moneen kertaan aitiosta on korostettu, niin joudumme tekemään sellaisia päätöksiä, jotka myös ovat kipeitä. [Petri Huru: Niihin ei viime hallitus pystynyt!]

Mutta samaan aikaan, kun sosiaalidemokraatit esittävät tätä kritiikkiä, mikä on tietenkin oppositiolle täysin sallittua, kuulisimme mielellämme myös siitä, mistä te säästäisitte. [Välihuutoja] Minkälaisia toimia te tekisitte tämän tilanteen korjaamiseksi, [Juho Eerola: Vihreiltä tuli jo esitys, mikä on teidän?] mikäli mikään ei käy?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Bergbom, olkaa hyvä.

16.25 **Miko Bergbom ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Jotta nuori voi ostaa sen ensiasunnon, se edellyttää sitä, että nuorella on säästöjä, jotka yleensä kertyvät työelämästä, ja tämän hallituksen työpoliittikka perustuu siihen, että niitä työpaikkoja syn-

Punkt i protokollet PR 49/2023 rd

tyy enemmän, ja tästä hyötyvät nuoret. Ja, mikä kaikista vastuullisinta, kun tämä hallituksen politiikka tulee onnistumaan, niin me voidaan pelastaa tämä hyvinvointivaltio, joka aiemmin harjoitetulla politiikalla olisi ajanut jossain kohtaa valitettavasti seinään.

Nyt te kritisoitte jokaista leikkausta, mutta te ette huomioi sitä, että jos te olisitte viime kaudella edes aloittaneet tekemään sopeutustoimia, niin tämän hallituksen työ olisi ollut ehkä hieman helpompaa. Eli esittäkää omia vaihtoehtojanne, millä julkinen talous kyetään pelastamaan.

Mitä tulee nuoriin, hallitus panostaa peruskouluun 200 miljoonaa euroa pysyvästi, viikotuntien lisäyksiä. Lasten ja nuorten terapiatakuu toteutetaan tämän hallituksen osalta. Te lupasitte toteuttaa sen, ette toteuttaneet. Tämä hallitus lupaa sen toteuttaa. Kysynkin opetusministeriltä: miten nämä peruskoulurahoituksen lisäykset tulevat näkymään siellä peruskoulun arjessa?

Puhemies Jussi Halla-aho: Ministeri Henriksson, olkaa hyvä.

16.26 Opetusministeri Anna-Maja Henriksson (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja on aivan oikeassa siinä, että tämä hallitus panostaa koulutukseen, ja se on tosi tärkeätä, koska meidän maamme tulevaisuus on kiinni siitä, että me koulutamme meidän lapset ja nuoret tulevaisuutta varten ja että he saavat yhdenvertaisen koulutuksen, yhdenvertaiset mahdollisuudet pärjätä elämässään. Sen takia hallitus tulee panostamaan eri tavalla koulutuksen vahvistamiseen. [Johannes Koskinen: Vähemmän kuin edellinen hallitus, jossa ministeri oli!] Haluamme nostaa Suomea takaisin osaamisen kärkeen maailmassa. Käytännössä me ensi vuonna lisäämme noin 50 miljoonaa euroa niin kutsuttua tasa-arvorahaa, joka kohdistuu sekä varhaiskasvatukseen että perusopetukseen. Sitten uudistetaan oppimisen tukea niin, että jokainen oppilas saisi sitä tarvitsemaansa tukea helpommin ja tehokkaammin kuin tänä päivänä, samalla kun kevennetään opettajien hallinnollista taakkaa. Tämäkin on erittäin tärkeätä. Sitten tullaan lisäämään vuosiviikkotunteja juuri niissä aineissa, [Puhemies koputtaa] elikkä niin, että kaikki oppilaat oppivat lukemaan, [Puhemies koputtaa] kirjoittamaan ja laskemaan. [Miko Bergbom: Loistavaa!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Viimeinen lisäkysymys tähän aihepiiriin liittyen, edustaja Perholehto, olkaa hyvä.

16.27 Pinja Perholehto sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Täällä on käyty keskustelua laidasta laitaan. Lopuksi haluan oikeastaan kiinnittää huomiota siihen, että mikä määrä palveluita ei pelasta nuoria, jos juurisyihin ei siellä puututa. Hyvin tiedetään, että juuri toimeentulon haasteet ja asumisen haasteet ovat erittäin usein nuorten pahoinvoinnin taustalla. Se, että täällä keskitytään varainsiirtoveroon, on tietenkin myös ollut meidän valintamme, mutta samaan aikaan hallitus on tehnyt arvovalinnan siinä, että heikennätte merkittävästi asumistuen tasoa. Se tarkoittaa nuorille noin 70:tä euroa kuukaudessa. Yhdistettynä opintotuen indeksijäädytyksiin se tarkoittaa yli 100:aa euroa kuukaudessa. Kyllä nämä ovat sellaisia kysymyksiä, jotka aidosti, oikeasti herättävät huolta nuorten keskuudessa, ja minusta varsin aiheellisesti.

Pääministeri Orpo lupasi aiemmin, että kohtuuttomilta tilanteilta vältytään ja keneltäkään ei vaadita kohtuuttomia. Arvoisa ministeri Grahn-Laasonen, voisitteko te varmistaa,

Punkt i protokollet PR 49/2023 rd

että tämä pääministerin lupaus näistä sosiaaliturvaleikkauksista pitää, vai tuleeeko tästä jatkumoa petettyjen lupauksen sarjalle?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Grahn-Laasonen, olkaa hyvä.

16.28 **Sosiaaliturvaministeri Sanni Grahn-Laasonen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus on tehnyt näissä ratkaisuisaan valintoja, joilla on pyritty suojelemaan kaikkein heikoimmassa asemassa olevia, esimerkiksi siten, että indeksijäädytysten ulkopuolelle jätimme viimesijaisen toimeentulotuen, vammaisetuudet, eläkkeet, jotka jo mainittiinkin, veteraanien tuet ja sen lisäksi elatustuen, joka on tärkeä monille yksinhuoltajaperheille. [Li Anderssonin välihuuto] Sen lisäksi myös asumistukisäästöissä, joka tehtiin siksi, että asumistukimenot ovat kasvaneet ja valtiontaloudessa on välttämätöntä tehdä säästöjä, pyrittiin tekemään sen tyyppisiä ratkaisuja, kuten vaikka lapsikertoimen muutos, jotka hiukan hellävaraisemmin kohtelisivat lapsiperheitä tässä muutoksessa. Opiskelijoiden osalta jo kuvasinkin kokonaisuutta, eli opiskelijoiden osalta järjestelmä siirtyy lainapainotteisempaan suuntaan, mutta käytettävissä olevat tulot kokonaisuutena jopa kasvavat opiskelijoilla. Eli valintoja on pyritty tekemään sosiaalisesti oikeudenmukaisesti. Tietenkin on niin, että kun tehdään isoja säästöpäätöksiä, niin ei niitä tietenkään voida tehdä ilman, että niillä olisi vaikutuksia, se on aivan selvä, mutta näitä on myöskin arvioitu. [Puhemies koputtaa]

Se, minkä haluan lopuksi sanoa tästä aiheesta, on se, että me jaamme yhteisen tahtotilan siitä, [Puhemies koputtaa] että haluamme, että Suomi on hyvinvointivaltio ja turvaverkot ovat vahvat jatkossa.

Frågan slutbehandlad.